

عنوان مقاله:

بررسی حد و معیار غلو و تقصیر از دیدگاه شیخ مفید و علامه مجلسی

محل انتشار:

دوفصلنامه فلسفه و کلام، دوره 47، شماره 2 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

فروغ السادات رحیم پور - دانشیار دانشگاه اصفهان

فرزانه شهبازی - کارشناس ارشد کلام اسلامی

خلاصه مقاله:

مقاله حاضر در صدد است به بررسی حد و معیار غلو و تقصیر از نگاه مفید و مجلسی بپردازد. هردو متکلم موارد مشابهی را به عنوان معیار غلو مطرح کرده‌اند از جمله اعتقاد به الوهیت معصومین و نبوت امامان، اعتقاد به حلول و اتحاد ذات خداوند با معصومان، یا اعتقاد به اینکه با وجود معرفت امامان، انجام تکالیف شرعی لازم نیست. معیار مشترک تفویض نیز این است که معصومان علیهم السلام (به طور مستقل و هم عرض با خداوند) متصف به صفاتی چون خالقیت، رازقیت و زنده کردن و میراندن شوند. اختلاف نظر این دو در تعیین حد و معیار غلو و تقصیر در مسایلی نظیر علم امام، عصمت از گناه صغیره یا سهو، خلقت متقدم چهارده معصوم، کرامات یا فضایل خارق العاده، شان و جایگاه ایشان در هستی و امثال آن نمودار میشود است و دامنه این اختلاف باعث میگردد که غالی و مقصر در نظر هریک متفاوت باشد. توجه به این تفاوتها از آن رو حایز اهمیت است که از نظر فقهی، غالی کافر شمرده میشود و لوازم کفر بر او مترتب میگردد لذا جا دارد که اولاً در تعیین حد و ملاکی که عدول از آن غلو (یا تقصیر) شمرده میشود به امور متفق علیه نزدیک و نزدیک تر شد و ثانیاً در کافر خواندن غالیان، به آراییی از این دست که میگویند غلو تنها اگر به انکار (آگاهانه و عمدی) الوهیت و توحید و نبوت منجر شود، موجب کفر خواهد بود توجه نموده، در مسایل اختلافی و جدلی الطرفین و در امور فرعی و جزئی، مطابق حدود و ملاکهای شخصی یا حداقلی، افراد را به غلو و تقصیر متهم نکرد.

کلمات کلیدی:

معیار، غلو، تقصیر، مفید، مجلسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/644160>

